

2 ตุลาคม 2558

เขาวาปีนี้เผาหลอก ปีหน้าเผาจริง มาช่วยกัน....

ใช้น้ำให้น้อยลงกันเถอะ

ถ้าพูดถึงการจัดการด้านการใช้น้ำ หรือ Demand Side Management คนฟังอาจงงงไม่ค่อยเข้าใจ แต่ถ้ายกตัวอย่างการจัดการด้านการใช้ไฟ ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยโฆษณาชักชวนให้ประชาชนหันมาใช้หลอดประหยัดไฟ เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าลง โดยเปรียบเทียบให้เห็นความสำคัญว่า ถ้าทุกคนช่วยกันประหยัดไฟด้วยการเปลี่ยนมาใช้หลอดน็อนแบบประหยัดไฟกันทั้งประเทศ ก็จะสามารถช่วยลดการก่อสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าได้ทั้งโรงงานทีเดียว

น้ำประปาก็เช่นกัน ที่ผ่านมา การประปานครหลวง (กปน.) พยายามรณรงค์ให้ประชาชนใช้น้ำอย่างประหยัด เนื่องจากทรัพยากรน้ำเริ่มขาดแคลน เกือบทุกปีเมื่อถึงฤดูแล้ง เกษตรกรมักประสบปัญหาขาดน้ำปลูกพืช ชาวบ้านขาดน้ำกินน้ำใช้ เพราะปริมาณความต้องการใช้น้ำของประชาชนเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่แหล่งน้ำมีจำกัด อีกทั้งคุณภาพน้ำก็ยังค่อยลงอีกด้วย ทำให้หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดสรรน้ำ ต้องพยายามหาวิธีให้ประชาชนลดการใช้น้ำลงหากไม่สามารถเพิ่มแหล่งน้ำได้ โดยเฉพาะขณะนี้ สถานการณ์น้ำต่อแว่วว่าจะเกิดวิกฤตภัยแล้งในปีหน้าและจะหนักหนาสาหัสกว่านี้เป็นแน่

ในกิจการประปาแม้จะมีแหล่งน้ำแล้ว ก็ยังต้องมีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างระบบผลิตเป็นเงินนับหมื่นล้านบาทขึ้นไป ทั้งยังต้องมีค่าใช้จ่ายในการเวนคืนที่ดิน เพื่อก่อสร้างคลองส่งน้ำ โรงกรองน้ำ รวมไปถึงค่าวางท่อ ค่าสารเคมี ค่าน้ำดิบ และค่ากระแสไฟฟ้าในการผลิตน้ำอีกด้วย ดังนั้น หากเรายังไม่เริ่มลดการใช้น้ำลงบ้าง ก็จะสูญเสียเงินอย่างมหาศาลไปกับโครงการเหล่านี้ ฉะนั้นไม่ดีกว่าหรือ หากเรามีมาตรการจัดการด้านการใช้น้ำที่มีประสิทธิภาพ และประหยัดน้ำอย่างได้ผล นำมาให้ประชาชนปฏิบัติตาม

กิจการประปาทั่วโลกต่างยอมรับเป็นเสียงเดียวกันว่ามาตรการที่จะทำให้นักประหยัดน้ำได้ดีที่สุดคือ มาตรการด้านราคาค่าน้ำ เพราะค่าน้ำยิ่งแพงขึ้นเท่าไร คนก็จะยิ่งใช้น้ำน้อยลงเท่านั้น ในขณะที่ราคาค่าน้ำประปาของ กปน. เฉลี่ยขายลูกบาศก์เมตรละประมาณ 9.50 บาท หรือลิตรละ 1 สตางค์ ซึ่งปัจจุบันคนกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมใช้น้ำเฉลี่ยประมาณคนละ 222 ลิตรต่อวัน แต่สิงคโปร์ที่น้ำมีราคาแพงกว่าเรามาก ใช้เพียง 151 ลิตรต่อคนต่อวัน บางคนรู้สึกรู้สึกว่าค่าน้ำแพงก็จะเริ่มหันมาประหยัด แต่บางคนที่ว่าไม่แพงก็ยังละเลยการประหยัดน้ำ ซึ่งในอนาคต จะมีการเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามปริมาณน้ำประปาที่ใช้ไป ยิ่งใช้น้ำประปามากเท่าไร ก็จะทำให้เกิดน้ำเสียมากขึ้นเท่านั้น จึงอาจทำให้ต้องเสียค่าน้ำเป็นสองเท่า หากไม่ประหยัดจะทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

มาตรการประหยัดน้ำที่ กปน. รณรงค์กันมาโดยตลอดนั้น คือการมุ่งเน้นให้คนหันมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จากที่เคยใช้อย่างสบายให้หันมาใช้แบบรู้คุณค่า ไม่ปล่อยให้ไหลทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ อาทิ โครงการปฏิบัติการพิทักษ์น้ำ (Water Ranger) เป็นการปลูกจิตสำนึกเยาวชนในการประหยัดน้ำในโรงเรียน กิจกรรมรวมพลคนประหยัดน้ำ เพื่อรณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าร่วมกับภาคประชาชน

รวมทั้ง ล่าสุด กปน.ยังขยายผลในการสนับสนุนให้ประชาชนประหยัดน้ำผ่าน กิจกรรม ช่วยราษฎร์ ช่วยรัฐ ช่วยประหยัดน้ำประปา ในช่วงเดือนสิงหาคม ถึงกันยายน 2558 ซึ่งมีผู้ใช้น้ำกว่า 4 แสนราย ที่สามารถลดการใช้น้ำได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ไม่น้อยกว่า 10 % และไม่น้อยกว่า 5 ลบ.ม. นอกจากนี้ ยังมีเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยให้เราใช้น้ำน้อยลงอีกไม่ว่าจะเป็น ชักโครกประหยัดน้ำ ก๊อกน้ำที่ปิดเองอัตโนมัติ เป็นต้น แต่เทคโนโลยีเหล่านี้ต้องเสียเงินในการปรับเปลี่ยนค่อนข้างสูงจึงไม่เป็นที่นิยม อย่างไรก็ตาม หากคิดจะเปลี่ยนใหม่ เพราะของเก่าใช้มานาน ก็ลองพิจารณาใช้กัน เพราะสามารถช่วยให้เราประหยัดค่าน้ำในระยะยาว

แต่อีกมาตรการหนึ่งที่ค่อนข้างเห็นผลได้อย่างชัดเจน คือ การดูแลตรวจสอบระบบท่อประปาภายในบ้าน เพราะพบว่าส่วนใหญ่รั่วไหลเล็กๆ น้อยๆ ไปจนถึงรั่วไหลมาก อันเกิดจากท่อแตกท่อรั่วใต้ดินที่มองไม่เห็น หรือโถสุขภัณฑ์ ถังเก็บน้ำที่ถูกลอยชำรุด ทำให้น้ำไหลทิ้งตลอดเวลา ส่งผลค่าน้ำประปาสูงโดยใช่เหตุ ดังนั้น หากมีการดูแลตรวจสอบการใช้น้ำ และซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดีแล้ว ก็ถือเป็นการใช้น้ำที่มีประสิทธิภาพและลดค่าน้ำให้น้อยลงได้อย่างดีที่สุดในวิธีหนึ่ง ซึ่งที่ผ่านมา พบว่า สามารถช่วยลดการใช้น้ำได้ถึง 20-50 % เลยทีเดียว

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ คือ การจัดการด้านการใช้น้ำที่จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของตัวคุณเอง และการใช้น้ำของส่วนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างวินัยในการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดให้กับคนในประเทศไทยอีกทางหนึ่ง

*****

เรื่องโดย ฝ่ายสื่อสารองค์กร การประปานครหลวง